

Nieuwsbrief 2/2008

Gemeente Ommen, bedankt!

Het bestuur van de HKO wil op deze plaats graag zijn dank uit doen gaan naar de gemeente Ommen voor het beschikbaar stellen van de benodigde apparatuur t.b.v. het digitaliseren van ons historisch materiaal.

Voor ons als HKO biedt dit de gelegenheid om een flinke stap voorwaarts te zetten.

De zomer is in aantocht

Met genoeg sluiten wij als bestuur het winterprogramma af. Een seizoen met veel activiteiten, waar heel veel leden aan hebben deelgenomen.

Een speciaal woord van dank aan al die vrijwilligers die het afgelopen jaar een bijdrage hebben geleverd aan de HKO. Ik wens u allen een goede zomer toe en zie u na de zomervakantie bij de start van het nieuwe seizoen graag weer terug.

Passende organisatievorm

In de afgelopen 10 jaar is de HKO uitgegroeid tot één van de grootste verenigingen die Ommen kent. De vele activiteiten en verzameling van historische feiten en gegevens zijn inmiddels omvangrijk.

Uitgangspunt daarvan is, dat we iedere inwoner van Ommen en daar buiten de gelegenheid willen bieden om kennis te vergaren over de historie van Ommen en zijn omgeving. Dit kunnen we uiteraard alleen maar realiseren doordat een groot aantal vrijwilligers actief zijn. Eén en ander betekent wel dat we ons als bestuur de afgelopen periode de vraag hebben gesteld of de huidige organisatievorm toereikend is voor de komende jaren. Momenteel bestaat het bestuur uit het dagelijks bestuur, aangevuld met 6 algemene bestuursleden. Daarnaast heeft iedere werkgroep een contactpersoon aangewezen. Deze zijn gedeeltelijk aanwezig bij de bestuursvergaderingen, derhalve een omvangrijk gezelschap. Verder is het zo dat een groot deel van het bestuur ook lid is van een werkgroep.

Afhankelijk van de belangstelling kan het voorkomen dat sommige werkgroepen met een dubbele vertegenwoordiging aan de bestuursvergadering deelnemen.

Door deze constructie worden er onnodig veel personen betrokken bij de vergaderingen. Op basis van gesprekken die de afgelopen periode hebben plaatsgevonden ontstaat het beeld dat een bestuur van 5 personen voldoende is.

In de nieuwe opzet is het de bedoeling dat het dagelijks bestuur het reilen en zeilen van de vereniging voor zijn rekening neemt; financieel beheer, aanvraag subsidies t.b.v. projecten, organiseren van ledenactiviteiten enz.

Het bestuur zal, in de nieuwe opzet, 4 keer per jaar vergaderen met de voorzitters van de werkgroepen. In dit overleg gaat het vooral over het werk in de werkgroepen, maar ook vindt daar de afstemming plaats met andere werkgroepen over de werkzaamheden die vastgelegd zijn in een gezamenlijk werkplan. Deze werkwijze maakt duidelijk zowel voor onszelf als wel voor de buitenwacht waar we mee bezig zijn.

Door het leggen van verbanden moet duidelijk worden dat we gezamenlijk werken aan hetzelfde idee: Onze historische verzameling voor een zo breed mogelijk publiek te ontsluiten en te presenteren

Streekmuseum

Terwijl ik aan het schrijven ben van deze bijdrage aan de nieuwsbrief, is de architect bezig een ontwerp uitbreidingsplan voor het streekmuseum op papier

www.hko97.nl

Secretariaat

Joke van Elburg
De Schammelte 27
7731 BL Ommen
Tel. 0529-463288
w.feddema@home.nl

Ledenadministratie

Diny Martens
Hamsgoren 6
7731 EL Ommen
Banknr. 37.89.03.977

Redactieadres

Patrijsstraat 39
7731 ZL Ommen
hko-ommezien@hccnet.nl

Doelstelling HKO:

De vereniging heeft ten doel door middel van heemkundige en/of andere activiteiten belangstelling voor Ommen, alsmede voor het onderzoek naar lokale en regionale geschiedenis te bevorderen in de ruimste zin van het woord.

Zij tracht dit doel te bereiken door:

- a. het verenigen en in stand houden van groeperingen van een heemkundig karakter*
- b. het organiseren en ondersteunen van activiteiten met een educatief en algemeen vormend karakter*
- c. het verzorgen van publicaties, het medewerken aan projecten van heemkundig belang*
- e. alle wettige middelen welke verder voor het doel van de vereniging bevorderlijk kunnen zijn.*

te zetten. Deze uitbreiding vraagt van het bestuur de nodige aandacht, immers de molen valt onder monumentenzorg en daar willen we uiteraard rekening mee houden, want het uitgangspunt is dat de kwaliteit van de molen niet mag worden aangetast.

De komende tijd zal er dan ook regelmatig overleg zijn met de gemeente en monumentenzorg om op een verantwoorde wijze deze uitbreiding te realiseren.

Zodra wij enig zicht hebben op de mogelijkheden en onmogelijkheden van deze uitbreiding zullen wij belangstellenden daar graag over informeren.

Ik wens u een zonnige zomer toe.

Berend Jan Warmelink

Jaarlijkse fietstocht

De inmiddels traditie geworden jaarlijkse fietstocht van de HKO is dit maal op **vrijdag 27 juni 2008**. Dit jaar sluit de "Oll' Ommer" ook bij ons aan met de fietstocht. Vanaf 17.30 uur tot 18.30 uur vertrekken we in kleine groepen vanaf "Ommezien". Opgave voor de fietstocht graag bij Aldien Pasman (tel. 453446) of Dinie Dunne-wind (tel. 453198).

Na afloop van de fietstocht is er een barbecue bij "Ommezien". De kosten bedragen daarom €3,= per persoon.

Als het 's avonds regent gaat de fietstocht niet door.

Inloop(mid)dagen

In de maand juni 2008 is er geen inloop(mid)dag meer. Naar verwachting zijn er zoveel van onze leden op vakantie, dat het niet loont om een inloop te organiseren. De eerstvolgende inloop staat weer gepland op **donderdag 4 september 2008**.

Koninginnedag 2008

Het meedoen van de HKO aan de Koninginnedag optocht 2008 moest eens een keer wat anders worden dan een bijna spreekwoordelijke verwijzing naar onze historische vereniging. Dus geen klederdracht, oude gereedschappen of nog oudere vervoermiddelen, maar meer de nadruk op een springlevende jonge vereniging.

Waar kom je dan op uit? Natuurlijk op het hele prille

begin van iedereen, een baby! Om een baby tijdens een optocht te vervoeren heb je een kinderwagen nodig. Met een verbindende tekst "In verwachting van het 700te lid" op de kinderwagen was ook de link met de HKO gelegd. Het idee was er, nu nog even de uitwerking. Met de juiste middelen en mensen lukt dit ook altijd.

Wil je de nodige indruk maken als grote HKO, dan heb je natuurlijk ook een extra grote kinderwagen nodig en daar achter mensen met de nodige "swung" die de kar letterlijk trekken. In dit geval was het echter meer het zwaardere sjouw en duwwerk. De complimenten voor Patricia, Linda, Alie en Aldien die het zware vervoermiddel in het juiste spoor hielden. Dat was in dit geval echt moeilijk omdat de (fiets) wielen nogal wankel aan de kinderwagen bevestigd waren. Door de gevolgde constructie konden de wielen namelijk maar aan een kant vastgezet worden. Aan de wielen lag het niet, die waren stevig genoeg en belangeloos door Berendjan Brunink beschikbaar gesteld.

In hun kleurige outfit kwamen de dames na een ronde door Ommen met heel veel tussen stops in de optocht terug op de basis, het Ommezien. Wat ik Aldien nog nooit eerder heb horen zeggen zei ze nu: "nouw ek het echt wel ehad". Het was dus echt een grote en zware kinderwagen om te drukken, maar wel de moeite waard, we kregen de eerste prijs!

Geboortekaartje

25 Maart 2008

Ommezien

Verheugd geven we u kennis van de geboorte van de werkgroep:

HKO-DIGI

De digitale ouders zijn in dit geval 4 vaders.

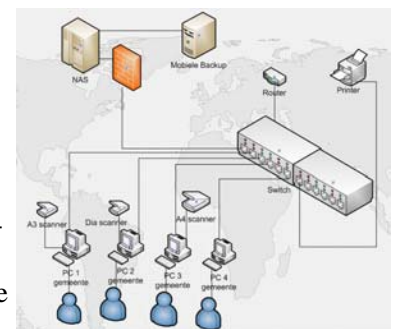
Na enige tijd van hoopvolle verwachtingen zijn er nu 4 wiegjes (pc's) geplaatst door de gemeente Ommen.

..... De (op)voeding van deze spruiten zal door ons allen moeten geschieden.

Ondertussen zijn en worden er nog wat "speeltjes" aan de wiegjes gehangen.

Er is reeds een dia scanner geplaatst en er volgen nog een snelle scanner en printer, deze zijn dan te gebruiken door de werkgroepen.

We zijn nog op zoek naar mensen die helpen met (op)voeden van de inhoud van de "wiegjes".

Omdat de eerste maanden van een nieuwe “leven” veel extra energie kost: te denken aan al die schone luiers (vastlopers etc.), willen we beginnen met nieuwe medewerk(st)ers na de zomervakantie op te leiden.

We verwachten in de toekomst middels de verzamelde gegevens door de werkgroepen een beter inzichtelijk geheel te kunnen bieden aan een ieder die hiervoor is geïnteresseerd.

Hiervoor is zeker nog een hoop werk te verrichten, maar zodra er een behoorlijke presentatie mogelijk is hopen we op “kraamvisite”.

De 4 vaders moeten in het begin nog veel “rusten” na deze bevalling.

Zodra we “kraamvisite” houden zullen we dat melden.

Kees Schneiders
Jan van der Kooij
Henk van Elburg
Henri Jutten

Van de archivaris

Wij kwamen in het bezit van de ‘*Grote Historische atlas van Overijssel*’ deze topografische atlas uit ± 1905 is uitgegeven door uitgeverij Nieuwland, verkend in 1883 en herzien in 1903 en 1906. Uit het voorwoord citeer ik: in deze atlas zijn topografische kaarten op een schaal van 1:25.000 van heel Overijssel samengevoegd. De kaarten zijn aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw uitgebracht door de Topografische Inrichting, een van de voorlopers van de huidige Topografische Dienst Kadaster. De kaarten zijn zo gedetailleerd dat elke schuur en sloot erop terug te vinden is. Door ze naast hedendaagse kaarten te leggen of gewoon naast de eigen kennis van de eigen omgeving, kan een deel van de landschappelijke en daarmee maatschappelijke geschiedenis worden gereconstrueerd. Op kaart 306/307 is prachtig te zien dat de Oude Hessenweg vanaf de Hongerige Wolf, langs het Ommerbos en via de Groote Haar naar Het Zwarte Paard liep. Deze drie herbergen lagen precies langs deze route. Alles wat noordelijk van de route lag waren de bijna onbewoonde woeste- en veen gronden, van het Arriërveld en het Zuidelijk Ommerveld. Zuidelijk van de route herkennen we de oude Veldnamen die nog steeds gebruikt worden,

zoals onder andere Westbroek, 'T Alteveer, De Rotbrink en Arendshorst. De Vecht, met zijn vele doorwaadbare plaatsen, is al grotendeels gekanaliseerd en midden in het beboste Junne vinden we Den Diessel en De Junner Belten. Op kaart 322 zien we centraal, de Archemerberg, het Lage Veld met zijn schietbanen, en het

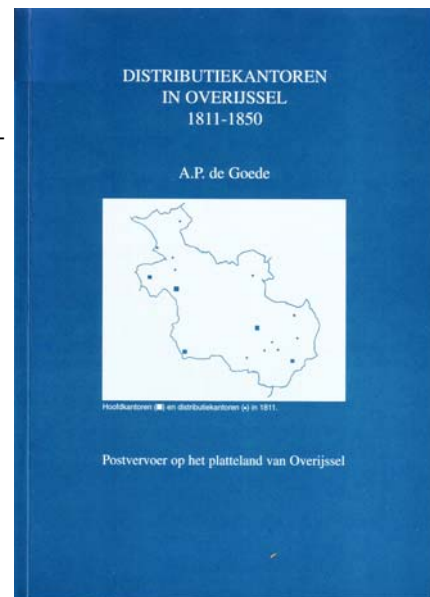
sporadisch bewoonde Dalmsholter Vlier. De Regge met de ophaalbrug achter Archem kronkelt van beneden naar boven midden door de kaart naar de Vecht toe. Prachtig om te zien.

Van Henk Vleeming, Directeur van de Overijsselse Postzegelveiling B.V. uit Enschede ontvang ik het boek ‘*Distributiekantoren in Overijssel 1811-1850*’. Het boekje is in zijn opdracht geschreven door A.P.Goede en uitgegeven t.g.v. het 25 jarig bestaan van zijn postzegelveiling. Het boek gaat in op het postvervoer op het platteland van Overijssel in die periode. Naast een overzicht van de distributie- en entrepotinstellingen komen ook diverse postroutes en bodelopen aan bod. Ik noteer enige feiten. Blz. 4: vanaf januari 1809 werd de post voor Twente in de herberg Op de Haar te Ommen afgegeven. Deze herberg had dus tijdelijk de functie van een postaal entrepot. (zie ook de Darde Klokke 2004 no.133) Blz. 23: In 1817 kreeg Ommen een distributiekantoor. Bij de belangrijke herziening van het stelsel van postritten en bodelopen kwam Ommen in beeld als een plaats waar de depêches werden verwisseld van de bodelopen Ommen-Zwolle en Ommen-Hardenberg. Hendrik van der Wijck werd aangesteld als distributeur. Blz.24 Of een bode al dan niet in een bepaald dorp kwam, hing onder meer af van de bereikbaarheid. Het dorp Vilsteren werd pas in 1836 in de bodeloop Zwolle-Ommen opgenomen. Dit gebeurde pas nadat de brug over de Vecht bij Ommen gereed was gekomen en onder voorwaarde dat de bode vrijdom van veergeld zou genieten bij het veer van Laarman over de Regge. Op bladzijde 75 vinden we de gegevens van het kantoor Ommen. Bij het doornemen van de atlas hierboven beschreven moest ik aan dit boek denken en vermeld ik daarom maar in deze nieuwsbrief. Ook dit boek gaat naar het archief.

Gerrit Volkerink

Werkgroep Boerderij en Veldnamen

De gegevens die door de leden van de werkgroep boerderij en veldnamen jarenlang verzameld zijn kunnen nu eindelijk digitaal verwerkt worden. De werkgroep is erg

blij, dat er nu voldoende computers in Ommezien staan waarop de gegevens verwerkt kunnen worden. Jarenlang zijn leden van de werkgroep bezig geweest om informatie te verzamelen van alle boerderijen en soms ook andere gebouwen. De gegevens zijn tot nu allemaal schriftelijk opgeslagen. Nu is het bijna zover, dat deze gegevens overgezet kunnen worden in een computerbestand om daarna deze gegevens te gebruiken voor het maken van een "Historische Atlas" van Ommen die te zijner tijd middels een cd-rom beschikbaar komt voor iedere belanghebbende. De gegevens die verzameld zijn betreffen de bouw en stijl van de boerderij en het bouwjaar. Daarnaast is ook gekeken naar de bewoners, zowel de huidige als ook alle vorige bewoners in ieder geval vanaf de tijd, dat het kadaster is gereedgekomen. Dit was in het jaar 1832. Zo ontstaat er vanzelf een mooi overzicht.

Een groot deel van de boerderijen in Ommen zijn nu inmiddels afgewerkt. Zodra er voldoende mensen zijn die willen helpen de gegevens in te kloppen op de computers kan men aan de slag.

Verder heeft de gemeente Ommen de werkgroep gevraagd mee te willen werken om alle bak-en stookhokjes bij de boerderijen te verzamelen. De leden van de werkgroep zijn hier nu volop mee bezig om namen en foto's van al deze gebouwtjes te verzamelen. Voor twee jaar terug is dit ook gebeurt met alle hooibergen in Ommen. Dus is er nog voldoende werk voorhanden voor de werkgroep.

De werkgroep vergadert op de derde maandag van de maand. We beginnen weer op maandag 15 september 2008, om 20.00 uur, in "Ommezien".

Hebt u belangstelling, kom dan gerust eens een kijkje nemen.

Namens de werkgroep Boerderij en Veldnamen,
Ben Wösten

Vrijwilligerswerk

De HKO is sterk afhankelijk van vrijwilligers. Om ons gebouw Ommezien toch netjes te houden hebben we vrijwilligers nodig om dat te doen. Daarnaast moet je de schoonmaak spullen ook weer netjes op kunnen ruimen. Daar misten we de ruimte voor.

Henk Pasman vond daarom toch nog wat vrije tijd in zijn VUT om een op maat gemaakte werkkast voor de HKO te maken. Waarvoor onze oprechte dank.

Nieuwe leden

Onderstaand zijn de nieuwe leden vermeld. De personen in *vet-cursief* zijn zogenaamde tiende-leden. Zij zijn een jaar lang gratis lid van de HKO.

Rabobank Vaart & Vecht
De heer S. Seigers
De heer Timmerman
De heer + Mevrouw Woertel
De heer J.H. Spalink
Mevrouw H.G. Hegeman
Fam. J. Wermink-Martens
De heer G. Bril
Mevrouw J. Dankelman
De heer H. W. Kodden

Fam. Kloosterman
Mevrouw J. Jansen-de Lange
De heer D. Kroese
De heer H.J. Gerrits
De heer H.W. van Lenthe
De heer G.J. Bremmer
De heer R. Lanjouw
De heer W.H. Bouwman
De heer H. Schutte
De heer J. van Lenthe

Activiteiten HKO

- De **bestuursvergaderingen** zijn op:
- 26 juni 2008, aanvang 19.30 uur, bestuur;
- 13 augustus 2008, aanvang 19.30 uur, bestuur;
- 1 oktober 2008, aanvang 19.30 uur, bestuur + contactpersonen;
- 19 november 2008, aanvang 19.30 uur bestuur;
- .. november 2008, ledenavond;
- 8 januari 2009, nieuwjaarsreceptie;
- 14 januari 2009, aanvang 19.30 uur, bestuur + contactpersonen.